

Bokrétások Lapja

TÁRSADALMI FOLYÓIRAT SZERKESZTI: PAULINI BÉLA

200 éve még tanították a „kunmiatyánkot“

Azzal kapcsolatban, hogy a Kún-ságban az idén szándékoznak megünnepelni hétszáz esztendő évfordulóját annak, hogy a kúnok Magyarországon megtelepedtek, dr. Hetényi Imre érdekes cikket írt a Magyar Nemzet című napilapba. Többek közt azt mondja:

„Uj feldolgozásra kívánkozik a Szent Márkus templom sekrestyéjének középkori templomkönyvtárában 1362 óta őrzött Codex Cumanicus, azaz „Kún codex“ nevezetű négynyelvű nyelvtan és szótár. Ezt tudvalevően Osdolai gróf Kuun Géza, rendkívüli nyelvismeretű néhai tudósunk dolgozta fel 1880-ban latinul, munkáját a Magyar Tudományos Akadémia adta ki.

A Codex eredetileg a világhírű költő és a velencei köztársaság szolgálatában álló, sokat utazó diplomata Francesco Petrarca tulajdona volt. Ő hagyta rá könyvtárát — és így a szóbanlevő szótárt is — a velencei köztársaságra. Egy „latinus“ kereskedő-szótár, egy perzsa nyelvű, egy német nyelvű és egy török-tatár nyelvű szótár van a Codexben. Ez utóbbi az i. n. kún-szótár, amely a Codex nevét is adta. A szótárban levő török-tatár nyelv az, amelyet Kuun Géza gróf is, de már régebbi és újabb kutatók is, magyarok is a „kún-ősnyelv“nek tartottak.

De a Codex, illetőleg a „kún-nyelv“ jelentőségére — mint azt Kuun Géza gróf írja — már Leibnitz Gottfried Vilmos — élt 1646-1716-ig — a nagy német filozófus és polihisztor is felfigyelt. Magát a Codexet ugyan Leibnitz nem látta, de a San Marco egyik könyvtári katalógusában olvasta a Codex címét s erre vonatkozólag a következő megjegyzéseket tette: „Láttam Petrarka könyvtárának katalógusát, amelyben van egy kún szótár, ennek nyomára azonban nem tudtam

ráakadni. A kúnokat a 13. században fogadta be a magyar király, adván nekik szállásföldet, de később, mikor a tatárok betörték Magyarországra, a kúnok nagy része elpusztult. Azt hiszem, hogy kúnország a magyar határtól a Fekete-tengerig terjedt“.

Leibnitz halála után — írja Kuun Géza gróf — kiderült, hogy Magyarországon még él is valaki, aki tud kúnul. 1744-ben ugyanis a Kún-ságról nagy deputáció ment fel Bécsbe Mária Terézia királyasszonyhoz a jász-kún „edemptió“, vagyis a Német Lovagrendnél még Lipót császár-király által zálogba tett Kún-ság kiváltása dolgában. Kolár Ádám Ferenc történetíró, a kiváló magyar orientalista, a bécsi Udvari Könyvtár akkori igazgatója meghívta magához a küldöttségben járó kún urakat s itt hallotta Kollár Ádám a deputációban résztvevő Varró István uramtól a máig sokat vitatott „Kún Miatyánkot“ is. Kollár Ádám jól tudott törökül, tehát megértette Varró uram „kún nyelvét“, hogy Thunmann orientalistaival be is irassa a Miatyánknak Varró uram által elmondott szövegét.

Érdekes, hogy a nagyemlékeztű Dugonics András még 1778-ban megjelent Etelka című ősmagyar tárgyú regényében elmondja, hogy Nánási János fülöpszállási kún bí-

ró az 1730-as években elrendelte, hogy a kún nyelv emlékének fenntartására a „kún Miatyánkot“ a tanítók tanítsák a fülöpszállási iskolákban. Dugonics közlése szerint Nánási uram is ott volt Bécsben Varró urammal együtt a kúnok követségében és hogy 1760-ban halt meg. Dugonicstól tudjuk azt is, hogy Bankós István fülöpszállási kún úr Pesten sokak előtt sokszor elmondotta a „Kún Miatyánkot“. Állítólag a debreceni Kollégiumnak is van két különböző szövege és Kún-szentmiklóson a városi jegyzőkönyv is őriz egy szöveget. Vámbéry Armin „Kún Miatyánk“ című értekezésében ír a debreceni szövegről és a Jerney-féle szövegről. Véleménye szerint ezek a török hódoltság alatt keletkezett török nyelvű fordítások. Dugonics az Etelkában öt Miatyánk szöveget közöl, Gévay Antal az 1840-es években viszont már 11 különböző szövegről tud.

A mai kritikai felkészültségű összehasonlító nyelvtörténeti kutatás a most időszerű Kún Centennárium kapcsán bizonyára eldönthetné, mi valójában az a török-tatár nyelv, amelyet a Velencei Codex tartalmaz? Ugyanakkor eldönthető lenne, hogy az úgynevezett „Kún Miatyánk“ nyelve késői hódoltságkori török fordítás-e, vagy a Kún-ság ősi ázsiai nyelv hagyománya?

„A boza beszél belőle...“

De a centennárium idején alkalom nyílna az ősi kún néprajzi érdekességek összegyűjtésére is. Ilyen pl. az Arany János által is megírt „Kúnkötés“, vagyis a „Kúnésomó“. Ez eredetileg valami ősi, ázsiai kötélsomózás lehetett. Ló, számár, vagy tevé béklyózására, kipánnyvázására, málhakötözésre való.

★

Paulini Béla a „Gyöngyösbokrétá-

ta“ ragyogó magyar néprajzi kincsei között évről-évre bemutat egy kún táncot. Ez láthatóan jellegzetes ősi férfitancc, olyan, mint az ázsiai török-tatár magyar atyafiság és a kozákok máig élő férfitancai. A táncosok a Gyöngyösbokrétá előadásain vászonzól készült, halálfejet mutató lárvát kötnek az arcukra. A mai helyi hiedelemben „Töröktánc“ a neve. Az idevonatkozó mende-

mondák e táncot a török hódoltság idejére vonatkoztatják. Ugy látszik azonban, hogy ez a tánc valami ázsiai gyökerű halotttörös tánc hét évszázadot keresztülélte maradványa, olyan, mint a középázsiai bővölő-bájos sámánok máig élő ördöglárvás és halottlárvás tánc, hihetőleg az ázsiai kúnok ősi liturgiáinak valami törmeléke.

★

Ősi emlékek tűnik az u. n. „Kún Címer“ is. Ez kék mezőben ágaskodó, koronás arany oroszlánt mutat, a pajzs fejében csillag, lábában félhold. A régi magyar király-urak koronázáskor ezt mint „Kún Címert“ vitték a koronázási menetben. Hihetőleg ez valami ázsiai totemjelvény, hihetőleg rokona az Árpád-ház oroszlános motivumú totemjel-

vényének, illetőleg az ebből lett Árpád-házi családi címernek. Heraldikusaink ezt a kérdést is feldolgohatnák, illetőleg az eddigi feldolgozásokat ismertethetnék.

★

Ősi ázsiai dolog a jellegzetes kún ital, az eredetileg kölesből, a 18. század óta a köles használatát leváltó újmódi „török búzából“, a kucoricadarából erjesztett „kún sör“, a „boza“. Az 1840-es évek magyar kutató fellendülése sokat foglalkozott a „kún sörrel“, a „bozával“. Tudtommal Lacza János karcagi alkúnkapitány is írt az 1840-es években a bozáról. Ő is a boza máig élő török-tatár eredetét kutatta. Számos kún szólásban él a boza emléke: „Szőke, mint a boza-cibere“ és „a boza beszél belőle“.

A magyar tánc „elragadó, felemelő – megható“ volt

(A karádiak brüsszeli szerepléséhez)

Elhagyjuk Budapestet, Komáromot, a kisalföldi rónát, majd Hegyeshalomnál a magyar határt. Megjelennek az első horogkeresztes zászlók, már Bécs felé jár a vonat. Majd Linz, Passau, Nürnberg, Würzburg következnek. Az Alpok nyúlványai itt-ott megcsillanó havasokkal, azután megint lankás dombok, a Duna völgye, utóbb a Rajna völgye, kétoldalt húzódó, szőlővel beültetett hegyeivel, a folyó tükrében magát büszkén nézegető váraival, majd Köln... Robog a vonat tovább, Aachennél elérjük a belga határt. Végre megérkezünk Brüsszelbe, Belgium fővárosába.

Hatalmas fedett, ezer meg ezer villanykörtével világított pályaudvaron találjuk magunkat. Vonat vonatot ér. Még a csomagokat is kis vonatok szállítják, van, amelyik tíz kocsival kanyarog a hatalmas express-, meg gyorsvonatok között. A pályaudvaron küldöttség fogad bennünket, szeretettel, kedvességgel szállásunkra visznek.

Másnap reggel frissen, a kétnapos utazás fáradsalmait részben kipihelve ébredünk s alapos reggelizés után megyünk a próbára. De soha még nem láttunk annyi gyöngyvirágot, mint akkor reggel Brüsszelben. Május elseje van, az a szokás ott, hogy e napon úton-útfélen kosárszám árulják a gyöngyvirágot. Próba alatt megérkeznek a budapesti Cecilia kórus tagjai, körülbelül nyolevanan és Bárdos Lajos, a kórus karnagya, a legmelegebb hangon, a legnagyobb szeretettel

köszönti a karádi bokrétásokat a messze idegenben.

Próba után hosszabb séta az utcákon s a karádi bokréta máris nagy feltűnést kelt mutatós öltözékében. Villamosokból, autókból bámulják az emberek őket, ha megállnak, hamarosan embergyűrű veszi őket körül.

Egyébként Brüsszelben minden este más-más nemzet szerepelt. A hangversenyteremben ezen az estén kizárólag a Cecilia kórus, meg a karádi bokrétások adták a műsort. A Cecilia kórus gyönyörűen adott elő népdalokat többszólamban, igen nagy sikerük volt. Utánuk jött a karádi bokréta a kocsi-kalával, a hatkopogóssal, az üvegsárdással, a kanásztáncsal, rezgő-, meg gyorscsárdással... De itt előre kell valamit még bocsátani: a szereplés előtt figyelmeztete a bokréta tagjait egy belga hölgy, hogy el ne veszítsék a kedvüket, ha kevesebb tapsot kapnak mint otthon, t. i. itt nem szokás a nagy taps. S lám, ha szokás, ha nem, ott olyan tapsorkán támadt, amilyent még a magyarországi szereplésekkor sem igen hallottunk. Ütemre verték a tenyerüket a belgák, dobogtak a parketten. A belga hölgy szerint: nem ismert rá saját fajára. Sohasem hitte volna — amint mondja —, hogy tánc lehet ennyire megható, felemelő, embereket elragadó, mint a magyaroké.

Másnap délután a magyar követség pazarul megvendégelték a bokrétát.

A főváros főtisztviselői magyar ünneplőben

A magyaros ruhaviselet a társadalom minden rétegében, de különösen a közhivatalnokok körében mindinkább tért hódít. Most a székesfőváros vezetősége is elhatározta, hogy hivatalos alkalmakkor magyar ruhában jelenik meg. Karafiáth Jenő főpolgármester és Szendy Károly polgármester kezdeményezésére valósult meg a szép gondolat. A polgármesterek és a tanácsnokok már mind megrendelték a magyaros ünneplőruhát. Az öltözközés stílusos magyar kalpag jár. A magyaros ünnepi ruhát a polgármesterek és a tanácsnokok a főváros közgyűlésein és más fontosabb hivatalos szereplésük közben fogják viselni, azonkívül ebben a ruhában jelennek meg a polgármesterek és a tanácsnokok minden ünnepélyes kivonulásnál és olyan fogadtatásnál, amikor nem kötelező a díszmagyar.

A nyírvíz

Hírek vannak arról, hogy Nyírábrány, Nyírlugas, Tass, Mándok, Ecsenes, Lövépétri, Nyírbátor és Toronyospálea határában újból feléledt a nyírvíz termelés szokása. Főként fiatal legények kimennek az erdőbe, megvágják, vagy megfűrik a szomorúnyír törzsét és meglékelik a nyírfatörzseket, a lékbe kis bodzafacsövet illesztnek és azon keresztül fazekasdednyekbe fogják fel a fa kiesurgó nedvét. Az így összegyűjtött nyírfalevet kevés borkósav és szőlőcukor hozzáadásával erjesztik: szeszessital lesz belőle. A nyírségnek ezen a részén már emberemlékezet óta senki sem készített nyírbort. A nyírfák megcsapolása egyes falvakban idáig is dívott, de csak igen kis mértékben és csak orvosgként használták, főleg az öregedő szemek borogatására. Most egyszerre csak újra csinálják, sőt az egyik faluban egy fiatal gazdaember pezsgőszerű italt is készített a nyírvízből, a következő módon: az üvegbe feltöltött nyírlébe fehér búzakenyér darabkákat helyezett, a zavaros italt pár napig a napon forralta, majd vásznon átszűrte az egészet, újra palackozta és egy-két szekfűszeg hozzáadása után ledugaszolta, majd szurokkal leöntve légmentesen elzárta az üveget. Párheti pihentetés után pezsgőszerű italt kapott, melynek csodájára járnak a környékeliek.

A „Ballag már a vén diák”

helyett:

Elmegyek, elmegyek...

Az „Énekszó” júniusi számának cikkei közül általános érdeklődést keltett egy hír, amelynek címe: „Kilép az életbe az első éneklő ifjúság, melynek nem kell a „Ballag már a vendiák...” Az egy ideig oly sokat énekelt diákdal.

A nemzeti érzés erősödésének egyik jele, hogy az iskolák búcsúzó ifjúsága felismerte ennek az érzelmes diákdalnak az idegenszerűségét s nem hajlandó többet énekelni. Ez a diákdal kétségtelenül német eredetű is, amit dalmán ugyancsak megérezni. De az egyik iskola érettségizett diákjai a hír szerint még azt is kijelentették, hogy ők nem nyárspolgárságra készülnek és külön megtagadják azt a részét a dalnak, hogy — „filiszter leszek magam is”. Nem, nem akarnak filiszterek lenni s ez a dal nem kell nekik.

A budai cisztercita gimnázium diákjai maguk írtak búcsúzóéneket egy régi hevesmegyei népdal dallamára.

A kaposvári nyolcadikosok pedig egyenesen Kodály Zoltánhoz fordultak szép levélben. Kérik a mestert, írjon nekik új búcsúzó éneket. Kodály válaszolt is: jelentős eseménynek tartja a „szégyen-nóta” elhallgattatását. Amint ottan a régi német eredetű ének német népdallamból lett városi énekké, úgy szüessék meg a mi diákéunk is. A magatartást kell eltanulni a német diákságtól, amely hosszú időn át a nemzeti lélek ébrentartója volt az idegen elnyomás ellen, de nótát már csak a magunkéból merítsünk, ahogy ők sem a franciáktól kérték kölcsön.

És végül az ősi soproni liceum, amely már idestova háromszázéves, már csinált is másik búcsúzó dalt, egy régi népdal mintájára. Ime a dal szövege:

*„Elmegyek, elmegyek, hosszú útra
megyek,
Hosszú út porából köpönyeget veszek.*

*Búval és bánattal kizsinórozatom,
Hulló-könnyeimmel kifogozatom.*

*Fudd el, jó szél, fudd el, hosszú útnak
porát,
Hosszú útnak porát, az én szívem baját.*

*Jó öreg iskola, immár Isten véled,
Az iskolájába vesz minket az élet.*

*Mi jó tanáraink, az Isten veletek,
Iskolatársaink, az Isten veletek!”*

Kodály írása — melyet a Magyar

Énekoktatók Országos Egyesülete az az ország valamennyi iskolájának megküldött — megkoronázója a magyar diákság mozgalmának. Remélhetjük, hogy jövőre már egyetlen egy iskola sem éneklí a „szégyen-nótát” s szép, nemesveretű magyar dallal lép ki az

*„Összeszedem könyveimet, én már innen elmegyek,
Édes-kedves diákélet, a jó Isten áldjon meg.
Nem tudom, hogy mi lesz sorsom s hozzá milyen út vezet,
De akármilyen szép is lesz az, tenálad szebb nem lehet.”*

Bokrétás hírek

A mecsekszabolcsi bokréta elnöke képviselő lett.

Az Országos Magyar Bokréta Szövetség tagjai között igen sok képviselő van, volt, ezek azonban úgy lettek tagok, hogy először voltak képviselők, azután — sokszor a bokréták kedvéért — beléptek tagnak a szövetségbe. Most egy „régibokrétás” lett „azután” képviselővé. Mecsekszabolcsi helyi egyesületünk elnökét, Angyal László bányafelügyelőt választotta meg a legutóbbi választásokon a pécsváradai kerület országgyűlési képviselőjévé. Nagy szeretettel köszöntjük.

A vajdasági bokréta nagy sikere Belgrádban.

Olvassuk: Belgrádban a népi tánc-ünnepségek során május 23-án és 24-én bemutatkozott a „gombosi bokréta”. Őt táncospár színpompás magyar viseletben eljárt több magyar táncot, közöttük a „Tüsköm” nevűt, amely különösen nagy tetszést aratott. A belgrádi lapok nagy elragadtatással írnak a gombosiak szerepléséről. A Politika ismerteti a „Tüsköm” tánc eredetét. A tánc szerinte még Ázsiából származik.

Mi lesz most Mihály bácsi?

Legutóbbi számunkban beszámoltunk arról a szörnyű tüzvészről, amely a bukovinai csángó-magyar falut, Józseffalvát, szinte teljesen elhamvasztotta. A pusztulás után a pap egy öreg gazda vállára tette a kezét — úgy álltak együtt egy darabig szótlánul — majd szólt a pap:

életbe a magyar ifjúság.

★

Illetve valaki — egy „felnőtt” — azt ajánlja, hogy „Felkötöm a rézsarkantyúm” dallamára ez legyen a diákok búcsúzó-nótája:

— Mi lesz most Mihály bácsi? — kérdezte szomorúan.

Az öreg erre ránézett a papjára, nézte sokáig, végül így felelt:

— Mi lenne? Mi majd megfogódzunk a plébános úrban, a plébános úr megfogódzik a Jóistenben, így csak nem veszhetünk el!

Ezt mondta...

A szanyi daloskör zászlószentelése.

A Szanyi Szent Imre Daloskör június 4-én vitéz Somogyváry Gyuláné zászlóanya védnöksége alatt s a Soproni Daloskerület Szanyban megrendezett járási dalosnapjának keretében, zászlószentelési ünnepélyt tartott. Hangverseny közben bokréta-bemutató is volt. Az ünnepség gyönyörűen sikerült.

Nagybaracscai májusfák...

Nagybaracsjáról jelentik: Annak idején Nagybaracsán is divatos volt a májusfa állítás. Ez a szokás már jó ideje teljesen feledésbe ment. A bokrétás legények azonban most újra divatba hozták és május első vasárnapján már minden bokrétás leány és legény kapott májusfát. A legszebb májusfát pedig a bokréta vezetője, Tihanyi Jenő tanító kapta. Május utolsó vasárnapján pedig a felállított májusfákat „kitáncolták”. Ez nagy esemény volt a faluban. A bokrétás lányok és legények nóta- és zeneszóval járták az utcákat, hogy a májusfákat kitáncolják. A szép mulatság délután 2 órakor kezdődött és 8 óra felé ért véget. A régen elfelejtett szokást ismét a bokrétások léptették életbe.

A „smotre...”

Horvát eredetű híradások mondták ezt:

Sok, sok horvát faluban s városban rendeznek úgynevezett „Smotre“-ket, énekes és táncos összejöveteleket, amelyek keretében a falvak asszonyai, férfiai, leányai és ifjak színpompás nemzeti viseletben szerepelnek és eredeti dalokat, népszokásokat, táncokat mutatnak be, karmester és kotta, koreográfia nélkül. Tehát úgy adnak elő mindent, ahogy az a falvakban évszázadok óta szokásos. Az esztendő legnagyobb népi ünnepe pedig a horvát fővárosban zajlik le a parasztnozgalmak két megalapítójának, dr. Ante Radicnak és Stejpan Radicnak emlékeztére. Június 11-én van ez az ünnepség, a népművészeti bemutatók közül az elsőt dél előtt tartják a zágrábi horvát Nemzeti Színházban, míg a második — tömegek részére — délután a Maskimir-Parkban lévő szabadszínpadon bonyolódik le.

A zágrábi ünnepség azóta lezajlott. A horvát Gyöngyösbokréta-féle?

Előléptetett bokrétavezető.

Az alsóberecezi bokréta vezetőjét, Magyar László ig. tanítót, aki a közelmúltban hosszabb ideig teljesített katonai szolgálatot, főhadnaggyá léptették elő.

Bokrétás házasságok:

Mecsekszabolcon Ságody István testnevelési körzetparancsnok, a bokréta titkára, május 27-én eljegyezte Bodonyi Annát.

★

Derecskéről írják, hogy Arany Imre bokrétás Pásztor Teréziával május 10-én, Szőke Károly bokrétás pedig Fehér Arankával május 20-án házasságot kötött.

Az uszói viselet részletei.

A nők viselete színes, himzet bársony-papucs, színes „belliner“ kapca, hat, hét keményre vasalt fehér alsószoknya, ezek fölött a rózsaszínű felsőszoknya. Fekete csipkés kötény, cifra „kivarrott ujjú ing“, e fölött cifra selyemkendő, aranycsipkés „fekető“ menyecskepántlikával egészíti ki a női parádét. A férfiviselet színes bársony melegüng, zsinóros selyem kismándlival.

Bokréta-nap Koppányszántón.

Az Országos Magyar Bokréta Szövetség koppányszántói bokrétája 1939. június 18-án, délután 5 órai kezdettel tartja Bokréta-napját Koppányszántón a Hősök Ligetében. Közreműködik a törökkoppányi bokréta is.

Az ősi solymászat...

Ujjáéled a híres, régi magyar sólyomvadászat és tizenöt sólymással és húsz vadászsólyommal már meg is alakult a Magyar Solymász Egyesület.

Nemeskéri Kiss Géza, a gödöllői királyi koronauradalom királyi vadász mestere két év előtt vadásztanulmányútra ment és ennek során ellátogatott Indiába is. Hazatérve újra elfoglalta állását. De nem egyedül tért vissza a nagy útról: négy vendéget is hozott magával, akik közül különösen három vonta magára a figyelmet, három egzotikus ruházatú, olajbarna bőrű hindú. A negyedik egy angol ezredes volt. De a Társaság három vadászsólymot is hozott magával Indiából. A gödöllőiek megcsodálták a három madár röptét, etetését, tanítását és — sapkáját s azóta Magyarországon újjáéledt az ősi vadászsolymászat. Igen, már a vadászegyesület is megalakult...

★

Az Etelközben táborozó ősmagyarok nagy hívei voltak az efajta vadászatnak. Onnan hozták el a hét vezérrel bevonuló ősmagyarok a solymászatot, amely II. Béla idejében odáig fejlődött, hogy Dömösön külön telepet tartott a király az udvari solymászok részére. Később a solymásztelepek körül falvak épülnek, amint ezt Solymár, Kerecsen, Solymosközség, Kelecsen községek nevei is bizonyítják. Nagy Lajos királyunk már annyira megbecsülte a sólyomvadászatot és olyan sokra tartotta a sólyomidomítás munkáját, hogy egyik kedvenc solymászt, Madár Pétert nemesi rangra emelte. Ugyanebben az időben Magyar László udvari ember munkát is ír a solymászatról, melyben a többek között ezt mondja: „Csinján bánj az sólyomfival, kit az kezeden viselsz“. Mária Terézia idejében még nagyban divott nálunk a solymászat, de II. József császár, a kalapos király, nem tudni mi okból, megszüntette.

1931-ig nem nagyon hallunk a solymászatról. Ekkor tért haza Indiából Nemeskéri Kiss Géza vadász mester.

★

De nemcsak kimondott sólyom, más ragadozó madár is betanítható a vadászatra. Kétségtelenül a legalkalmasabb

a vadászatra a vándorsólyom, azután a kerecsensólyom, majd a kabasólyom, a galambászhéjja, a karvaly, a törpe-sólyom és a különböző sasfajták is használhatók, mint a kőszáli meg a parlagi sas. Végül a héjja. Kezdőknek a legjobb a héjja, mert egyrészt ez többféle állatra is rámeleg, másrészt a legkönnyebben tanítható és olcsó is.

Amikor a madarakat vadászni viszik, az útra csakugyan sapkát kapnak, sőt olyan bőrsapkát, amibe az egész fejük benne van, csak elöl van kis nyílása. Ezen ki tudja dugni csőrét, viszont tulajdonképp sötétben van és így, mikor kiértek vele a vadászathoz, csak a gazdájára emlékezik, — mert őt látta utoljára.

Kint a terepen megkezdődik a vadászat. A solymász megvárja, míg a repülő vad a szeme elé kerül: vadkacsa, vadliba, fácán, fogoly vagy fűrj, esetleg szürkegém. Ekkor leveszi a sapkát a madárról s ez nyílegyenesen felszáll a levegőbe. A „sólyomszem“ azonnal észreveszi kiszemelt áldozatát. A jó sólyom, mint a solymászok mondják, azonnal „pedzi“ ellenfelét, abban a pillanatban, amikor pontosan áldozata felett van, összecsapja szárnyát és — rázuhan áldozatára.

Aki pedig nem tudja, mi a solymászat, az azt hiszi, hogy abban a pillanatban, amikor a sólyom elfogja áldozatát, erős, horgas csőrével belevág és így teszi harcképtelenné. Nem így van. A sólyom a csőrét egyáltalán nem is használja fegyverül, hanem rendkívül erős izomzatú lábával gerincen rúgja, úgy hogy az gerinctöréssel zuhan alá.

★

„Ápoljuk az ősi szokásokat!“

Valóban nem lehet pontosan rámondani, de mintha — ez az ősi formájú „solymászat“ is rokon szakma lenne...

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:

PAULINI BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Szentkirály-u. 49.

Viktória nyomda, VII. Király utca 9.